

5 sierpnia 1926 r.

URZĄD PATENTOWY

B416, 11/06
BIBLIOTEKAUrząd Patentowy
Polskiej

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 3662.

Kl. 15 a 17.

Linotype and Machinery Limited
(Londyn, Wielka Brytania).

Statek zbiorczy w maszynach drukarskich do składania i odlewania wierszy.

Zgłoszono 25 marca 1921 r.

Udzielono 10 grudnia 1925 r.

Pierwszeństwo: 1 kwietnia 1920 r. (Wielka Brytania).

Wynalazek niniejszy dotyczy statku zbiorczego w maszynach drukarskich, znanych pod nazwą „linotypów”. Maszyny tego rodzaju są już używane do wykonywania druków w językach, czytanych od strony prawej ku lewej, jak np. hebrajskim i arabskim (wszystkie tego rodzaju języki są objęte poniżej ogólną nazwą arabskich). W tym celu z czcionek, zwróconych wierzchołkami ku górze, są odlewane w formie wiersze, które po wyrzuceniu z tej formy zostają przesuwane ku lewej stronie maszyny i stopniowo spychane na prawo w zbierający je statek. Sposób, stosowany przy odlewaniu wierszy łacińskich druków jest odmienny, ponieważ litery odlewają się w formie wierzchołkami w dół i następnie

szeregi ich są spychane wzdłuż statku ze strony prawej.

Wynalazek niniejszy dotyczy budowy statku zbiorczego, który z łatwością daje się zastosować do zbierania odlanych wierszy, ułożonych w językach tak arabskich, jak i łacińskich.

Na załączonym rysunku fig. 1 i 2 przedstawiają rzuty z przodu oraz z boku statku zbiorczego według wynalazku do wierszy, odlanych do druku liter arabskich, zaś fig. 3 i 4 przedstawiają te same rzuty urządzenia do zbierania wierszy z liter łacińskich.

Jednakowe części są oznaczone na tych figurach temi samemi literami.

Statek zbiorczy, przedstawiony na fig. 1 i 2, posiada budowę znaną, używaną po-

wszechnie do zbierania odlanych wierszy do drukowania literami arabskimi lub łacińskimi; przy której wiersze, wyrzucone z formy za pośrednictwem noży (na rysunku nie wskazanych), wpadają do pochylego żłobka 1, wprowadzającego je ze strony lewej do statku 2, po prawej stronie podajnika 3, przytwierdzonego do końca dźwigni 4, odchylanej na osi 5 w ramie 24 i otrzymującej ruch przerywany za pośrednictwem pręta 6, którego jeden koniec łączy się zapomocą haczyka 7 z dźwignią 4, zaś drugi—jest osadzony na czopie 8 drugiej dźwigni 9, wahającej się na osi 10 w ramie 24. Dźwignia ta otrzymuje ruch w sposób, zwykle stosowany zapomocą sztyftów 11 i 12, wskazanych na fig. 2, od krążka 12 na fig. 1, znajdującego się na jednym ze zwykle stosowanych drążków ustawiających (nie wskazanych na rysunku). Podajnik 3 układa wiersze od strony lewej statku 2 przy wsporniku 13, osadzonym elastycznie w statku na sprężynie płaskiej 14.

Dźwignia 9 posiada wystające do góry ramie 15, zaopatrzone w zmienialną głowicę czyli podajnik 16. Żłobek 1 podtrzymuje płyta 17, którą można z łatwością zdjąć z maszyny dla umieszczenia na tej miejscu statku dodatkowego, współdziałającego z podajnikiem 16, jak to opisano poniżej.

Ramie 15 może stanowić jedną całość z dźwignią 9, i w tym wypadku, gdy urządzenie jest wprowadzone w ruch, jak wskazano powyżej, dla zbierania w celu odlewania wierszy do drukowania literami arabskimi lub łacińskimi, ramie to waha się jałowo. Można również ramie 15 przymocować do dźwigni i odejmować przy posługiwaniu się maszyną do czcionek arabskich.

Położenie statku zbiorczego, zastosowanego do wierszy z liter łacińskich, przedstawiają fig. 3 i 4. Rozpatrując jednocześnie położenie statku na fig. 1 i 2, można

zauważyć, z jaką łatwością jeden statek daje się zamienić na drugi. Dla dokonania tej czynności wystarczy zdjąć płytę 17 z ramy 24 po odkręceniu śrub 25, poczem płyta ta przesuwa się ku tyłowi maszyny i następnie do góry do miejsca, gdzie otwory 26 zejść się ze łbami śrub, poczem dla płyty 17 ustawia się wsporniki 18, 19, podtrzymujące drugi statek 20; ramie 19 służy wówczas zarazem do podtrzymania dodatkowego żłobka 21.

Podczas działania części nowozakończonych, wiersze odlane z czcionek łacińskich wpadają do żłobka 21 i są prowadzone w nim do statku 20 od strony lewej podajnika 16 tak, że gdy kołysanie drążka 9 uruchomi podajnik za pośrednictwem ramienia 15, czcionki zostają wepchnięte do statku 20 ze strony prawej ku wspornikowi 22 ze sprężyną 23, który jest taki sam, jak poprzednio opisany wspornik 13, lecz w pozycji odwróconej. Pręt 6 można przy drukowaniu czcionkami łacińskimi odłączyć od dźwigni 4, jak to przedstawiono na fig. 3 i utrzymywać w położeniu nieczynnem w jakikolwiek odpowiedni sposób, lub też może on zwiśać swobodnie na czopie 8.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Urządzenie zbiorcze w maszynach drukarskich do składania i odlewania wierszy, znamienne tem, że jest zaopatrzone w dwa podajniki, z których jeden układa odlane wiersze ze strony lewej do statku zbiorczego pierwszego, drugi zaś ze strony prawej do drugiego statku.

2. Urządzenie według zastrz. 1, znamienne tem, że żłobek, prowadzący odlane wiersze do statku, w którym są one układane pod działaniem podajnika ze strony lewej, może być usunięty, zaś na jego miejscu ustawia się drugi statek zbiorczy, w którym są układane odlane wiersze ze strony prawej przez inny podajnik.

3. Urządzenie według zastrz. 1 i 2, znamienne tem, że drugi podajnik wprowadza się w ruch zapomocą dodatkowych części, połączonych ze zwykłym w tego rodzaju maszynach urządzeniem do poruszania pierwszego podajnika.

4. Urządzenie według zastrz. 1, 3, znamienne tem, że części, wprowadzające w

ruch podajnik, są tak urządzone, że zależnie od potrzeby mogą być włączone lub wyłączone, utrzymując drugi podajnik albo jeden z podajników w stanie czynnym lub biernym.

Linotype and Machinery
Limited.

Zastępca: M. Skrzypkowski.
rzecznik patentowy.

